

Savišvieta

2011 metų Nr.2

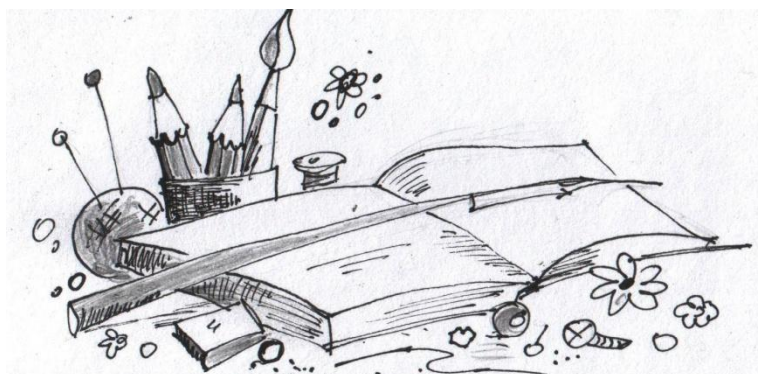
LIETUVOS
SUAUGUSIŲJŲ
ŠVIETIMO
ASOCIACIJOS
PERIODINIS
LEIDINYS

Vilnius 2011

TURINYS

IŽANGINIS ŽODIS.....	3
Dalia Stunžėnienė. MOKYMASIS VISĄ GYVENIMĄ TAMPA VIS POPULIARESNIS.....	4
Ramutė Kavoliūnienė. KELIŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ DIPLOMAI – NE RIBA TOLESNIAM TOBULĖJIMUI	7
Dr. Jolanta Kanapickaitė. SUAUGUSIŲJŲ MOKYMO PATIRTIS DĖSTANT REKLAMOS IR DIZAINO KOMPOZICIJOS PAGRINDUS	9
Aurelija Pelenienė. DĖSTYTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS PROJEKTOJE VEIKLOJE.....	12
Dalia Stunžėnienė. POPULIARIAUSI UTENOS KOLEGIJOS KURSAI SUAUGUSIESIEMS, BESIRŪPINANTIEMS SVEIKATA	18
Danutė Puodžiukienė. SUAUGUSIŲJŲ KOMPIUTERINIO RAŠTINGUMO MOKYMO PATIRTIS	20
Laima Urbonienė. SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMAS ALYTAUS KOLEGIJOJE.....	26
Dalia Venckienė. SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMAS MARIJAMPOLĖS KOLEGIJOJE	31

Čia ir toliau Zarasų švietimo centro direktorės Gintarės Laurikėnienės iliustracijos

IŽANGINIS ŽODIS

Šis Savišvietos numeris skirtas suaugusiųjų švietimui kolegijose. Straipsnius pateikė autoriai iš Alytaus, Utenos ir Marijampolės kolegijų bei Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos.

Leidinį puošia linksmos Zarasų švietimo centro direktorės Gintarės Laurikėnienės iliustracijos. Džiaugiamės turėdami tokių talentų mūsų tarpe.

Kitas Savišvietos numeris bus paskirtas konferencijai „IKT kompetencijos švietimo ir profesinės veiklos integracijai“, kurią rengiame kartu su Lietuvos nuotolinio ir e. mokymosi (LieDM) asociacija. Konferencija vyks 2011 m. lapkričio 18 d. Aleksandro Stulginskio universiteto žemės ūkio mokslo ir technologijų parke. Numerį parengti apsiėmė LSŠA Valdybos narė Genutė Gedvilienė g.gedviliene@smf.vdu.lt. Kviečiu visus aktyviai dalyvauti konferencijoje ir prisidėti prie naujo Savišvietos numerio rengimo.

Tekstai neredaguoti.

Malonaus skaitymo!

Arūnas Bėkšta

MOKYMASIS VISĄ GYVENIMĄ TAMPA VIS POPULIARESNIS

Dalia Stunžėnienė

*Utenos kolegijos Strateginės plėtros skyriaus specialistė suaugusiųjų švietimui,
Verslo ir technologijų fakulteto lektorė*

Pastaruoju metu Utenos kolegijoje vis daugiau dėmesio skiriama mokymuisi visą gyvenimą. Mokymasis visą gyvenimą – tai visa mokymosi veikla, vykstanti bet kuriame amžiaus tarpsnyje, siekiant tobulinti asmenines, socialines ir profesines srities žinias, įgūdžius ir kompetencijas. Mokymosi visą gyvenimą programa remia mokymosi galimybes nuo vaikystės iki senatvės ir apima visas ugdymosi pakopas. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo paskirtis – sudaryti sąlygas asmeniui mokytis visa gyvenimą, tenkinti pažinimo poreikius, tobulinti įgytą kvalifikaciją, įgyti papildomų kvalifikacijų. Neformalus suaugusiųjų švietimas svarbus žmonių asmeninei gerovei plėtoti, jų bendrųjų gebėjimų lavinimui.

Utenos kolegija yra parengusi 30 kryptių mokymosi (jau apie 200 neformalaus švietimo programų) ir stažuočių programas (dantų techniko ir gydytojo odontologo padėjėjo stažuočių programas, buhalterines apskaitos, kineziterapijos, kompiuterinio raštingumo, slaugos, užsienio kalbos, socialinio darbo ir kitas). Visas parengtų mokymų programų sąrašas skelbiamas kolegijos internetiniame puslapyje, žr. <http://www.utenos-kolegija.lt/index.php?726406682>.

Mokymai siūlomi ne tik Utenos miesto ir rajono gyventojams ir dirbantiems, Jie vyksta visame Utenos regione bei visoje Lietuvoje. Pastebima tendencija, kad pastaraisiais metais dirbantys asmenys labai rūpinasi kvalifikacijos kėlimu, profesinių kompetencijų plėtojimu. Pabrėžtina, kad ypatingai socialinės srities darbuotojams reikalingas nuolatinis turimų kompetencijų atnaujinimas. 2010-2011 m. teikėme perkvalifikavimo paslaugas Panevėžyje ir Kaune dirbantiems socialiniams darbuotojams su aukštuoju išsilavinimu. Kolegijos dėstytojai vedė mokymus tokiais

temomis kaip „Socialinio darbo teorija ir metodai“ (Utenos kolegijos Sveikatos priežiūros ir socialinės rūpybos fakulteto (SPSRF) dėst. J. Tamulevičiūtė), „Konsultavimas socialiniame darbe ir krizių intervencija“ (SPSRF dėst. L. Kondrašovienė), „Žmogaus teisės ir socialinis darbas“ (Utenos kolegijos Verslo ir technologijų fakulteto (VTF) dėst. D. Petrėnaitė), „Socialinis darbas su individu, šeima ir bendruomene“ (SPSRF dėst. J. Zabulytė-Kupriūnienė), „Menų terapija ir praktikumas“ (SPSRF dėst. L. Kriukelienė), „Socialinės pagalbos komandos formavimas ir valdymas“ (SPSRF dėst. E. Vaitiekus) ir kt.

Mokymų metu kolegijos lektoriai vyko į besimokančiųjų suaugusiųjų darbo vietas. Tai buvo viena iš stipriųjų mokymo pusių. Kvalifikacijos kėlimas, kai lektorius atvyksta į įmonę ar įstaigą, patogus tuo, jog įmonės personalui nereikia išvykti iš savo organizacijos, sutaupomos kelionės išlaidos, suderinamas įmonės darbuotojų grupei, keliančiai kvalifikaciją, palankus darbo laikas. Šiandien Utenos kolegija turi gražių bendradarbiavimo su įmonėmis pavyzdžių, pvz.: SPSRF lektorės D. Ševcovienė, Z. Ribokienė, J. Stankevičienė vedė mokymus sveikatos įstaigos darbuotojams Visagino ligoninėje, Rokiškio rajono psichiatrinėje ligoninėje, Rokiškio rajono ligoninėje, Zarasų pirminės sveikatos priežiūros centre, Utenos pirminės sveikatos priežiūros centre pagal temas „Pacientų neigiamų emocijų valdymas“, „Pragulos etiologija, profilaktika, priežiūra“, „Slaugos kokybės užtikrinimas“, „Bendravimas slaugoje“ ir kt.

Kadangi lektorės kruopščiai ruošiasi kiekvienam užsiėmimui, nuolat atnaujina medžiagą aktuali informacija, sulaukia klausytojų gražių padėkos žodžių ir kvietimo, esant galimybei, vėl atvykti vesti mokymų. Organizacijų vadovai, savo ruožtu, tarpusavyje dalinasi informacija ir patirtimi apie jų organizacijoje buvusius mokymus. Geras Utenos kolegijos dėstytojų vardas sudaro prielaidas naujoms tarpinstitucinėms sutartims dėl užsakomųjų mokymų paslaugų teikimo.

Utenos kolegija nuolat seka informaciją Odontologų rūmų tinklapyje ir, reaguodama į teisinės bazės pokyčius, atnaujina *Dantų technikų ir Gydytojų odontologų padėjėjų* stažuotės

programas. Pasekmė - kolegiją dažnai pasiekia užsakymai šių sričių specialistų stažuotėms. Kadangi paskirti stažuotojų vadovai kartu su stažuotoju sudaro lankstų stažuotojų atlikimo grafiką, visi stažuotojai dėkoja už galimybę atlikti stažuotę nenutraukiant tiesioginio darbo. Jau sulaukėme besimokančiųjų iš Vilniaus, Rokiškio, Alytaus, Šiaulių.

2010 m. spalį Utenos kolegija pasirašė Paslaugų pirkimo sutartį su Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl neformaliojo profesinio mokymo kvalifikacijos tobulinimo paslaugų teikimo bedarbiams, turintiems aukštąjį išsilavinimą, dalyvaujantiems projekte „Parama užimtumui ir mobilumui“. Pagal šią sutartį vyksta 12 programų mokymai. Dalis mokymų jau baigėsi, dalyviai gavo naujų žinių, įgūdžių ir įgytas kompetencijas liudijančius pažymėjimus, o Finansinės apskaitos programa tęsis dar iki lapkričio vidurio. Pabrėžtina, kad kai kurie mokymus lankę asmenys jau rado darbo vietą, kuriai reikia naujai įgytų kompetencijų, kad kolegija nors dalele prisidėjo prie Lietuvos nedarbo problemos sprendimo.

Nuo 2011 m. rugsėjo prasidėjo mokymai pagal neformaliojo švietimo specializuotas slaugos programas „Psichikos sveikatos slauga“ ir „Skubioji medicinos pagalba“, suderintas su Sveikatos apsaugos ministerija. Mokymai vyks iki 2012 m. sausio mėn, o dalyviai atvyks mokytis iš Rokiškio, Vilniaus ir Utenos.

Utenos kolegijos teikiamos neformalaus mokymo paslaugos yra mokamos. Kursų mokesčių gali sumokėti pats kursų dalyvis arba už dalyvį gali sumokėti įmonė. Pastaruoju metu įmonės naudojasi ES struktūrinių fondų parama savo darbuotojų kvalifikacijai kelti. Jos rengia projektus pagal 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programą, skirtą visų darbingo amžiaus Lietuvos gyventojų mobilizavimui, ir perka mokymo paslaugas, nes investicijos į darbuotojų žinias, gebėjimus, aktyvumą, verslumą patikimai garantuoja ūkio augimą.

Utenos kolegija yra Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijos kolektyvinis narys. Kasmet lapkričio paskutinę savaitę vyksta Suaugusiųjų švietimo savaitė, kurios renginius Utenos apskrityje koordinuoja Utenos kolegijos Strateginės plėtros skyriaus specialistė suaugusiųjų švietimui. Savaitės renginiai visuomet skirti plačiajai visuomenei, visi renginiai – teminės parodos bibliotekose, vakaronės, seminarai, paskaitos yra nemokami. Renginių planas skelbiamas Kolegijos interneto svetainėje. Džiugu, kad suaugusiųjų švietimo savaitės renginius organizuoja ne tik aktyvūs Utenos kolegijos dėstytojai, bet ir įmonių atstovai. Būtent Savaičių metu užsimezgė bendradarbiavimo ryšiai su Utenos regioninio profesinio rengimo centru, Kraštonos pagrindine mokykla, Šapokos gimnazija, Jono ir Marijos Sinių namais (šeimoms, vaikams skirta biblioteka) suaugusiųjų švietimo srityje.

KELIŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ DIPLOMAI – NE RIBA TOLESNIAM TOBULĖJIMUI

Ramutė Kavoliūnienė

Utenos kolegijos ryšių su visuomene atstovė, Verslo ir technologijų fakulteto lektorė

Mokymasis – tarytum kalvos pylimas. Jeigu aš sustoju, kai kalvos viršūnei tetrūksta vienos pintinės žemių, tas sustojimas priklauso nuo manęs, arba, jeigu aš tik pradedu ir tesu išpylęs vieną pintinę žemių, tačiau stengiuosi kopti aukštyn, tai tas kopimas, priklauso nuo manęs.

Konfucijus

Mokymosi visą gyvenimą idėja buvo gyva visomis istorinėmis epochomis. Tačiau ypatingą reikšmę ji įgauna vis labiau modernėjančiame ir globalėjančiame šiandienos pasaulyje. Nūdienos realijos kelia didelius iššūkius žmogui, siekiančiam išsilaikyti konkurencija grįstoje visuomenėje, todėl neatsitiktinai vienas svarbiausių Europos Sąjungos siekių – kurti ir skatinti mokymosi visą gyvenimą kultūrą ir sudaryti suaugusiųjų mokymuisi tinkamas sąlygas.

Šie iššūkiai verčia ir aukštąsias mokyklas plačiau atverti duris besimokantiems suaugusiems, jau su aukštuoju išsilavinimu, o dėstytojams nesibaiminti savo auditorijose suaugusių žmonių, dažnai jau turinčių aukštąjį išsilavinimą, tačiau siekiančių naujų žinių, naujų gebėjimų. Štai ir Utenos kolegijoje 2011 m. vasario – lapkričio mėnesiais vyko mokymai pagal 11 skirtingų neformaliojo ugdymo programų: įstaigų administravimas, kaimo turizmo veiklos organizavimas, personalo vadyba, verslo steigimas ir organizavimas, kelionių organizavimo veikla, finansinė apskaita, masažas, sveikatos vadyba, slaugytojo padėjėjas, dalykinė komunikacija, gamybinių įmonių apskaita, kompiuterių ir kompiuterių tinklų priežiūra ir kt.

Su dideliu malonumu ir pagarba prisimenu mokymų dalyvius, su kuriais teko bendrauti *Dalykinės komunikacijos* paskaitose ir praktinių užsiėmimų metu. Tai žmonės, turintys didelę darbinę ir gyvenimiškąją patirtį ir gebantys ja naudotis bei dalintis mokymosi procese. Įvairių profesijų atstovai, pasikeitus gyvenimo aplinkybėms, nepabūgo keistis, būti lankstūs, o svarbiausia – turėjo didelę mokymosi motyvaciją. Štai kaip savo mokymosi patirtį apibūdina patys mokymų dalyviai.

Liaudies išmintis byloja: „Mokytis niekada nevėlu“. Šia išmintimi vadovaujuosi ir aš. Mano patirtis tikrai teigiama: labai įdomu vėl pasijusti studente, sėdėti paskaitose, atlikti užduotis, ieškoti medžiagos, atsakant į klausimus.

Būdama tarp nuolatinių studijų studentų (kai kurios paskaitos vykdavo bendrai – aut. pastaba) pati jaučiausi daug jaunesnė, pasitempusi, prisiminiau savo studentiškus laikus.

Čia susipažinau su naujais žmonėmis, kurie yra tikrai įdomūs ir patrauklūs. Įdomu su jais bendrauti, pasidalinti patirtimi.

Dalyvaudama mokymuose gavau naujų žinių, kurios pirmiausia mane praturtino kaip žmogų. Pasitikrinau ankstesnes žinias ir patirtis. Dažnai atlikti užduotis padeda gyvenimiška patirtis. Nors jau du kartus mokiausi aukštosiose mokyklose ir jas baigiau, mokytis ir dabar įdomu ir verta.

Milda, Personalo vadybos mokymo programos dalyvė

Mokytis, o tuo labiau tobulėti, gilinti žinias niekada ne vėlu. Esu baigęs Vilniaus pedagoginiame universitete socialinę pedagogiką (laisvalaikio pedagogikos šaka). Utenos kolegijoje turiu galimybę pagilinti žinias, įgyti naujų, kurias galiu pritaikyti praktikoje – organizuojant vaikų, paauglių laisvalaikį.

Dalius, Kelionių organizavimo mokymo programos dalyvis

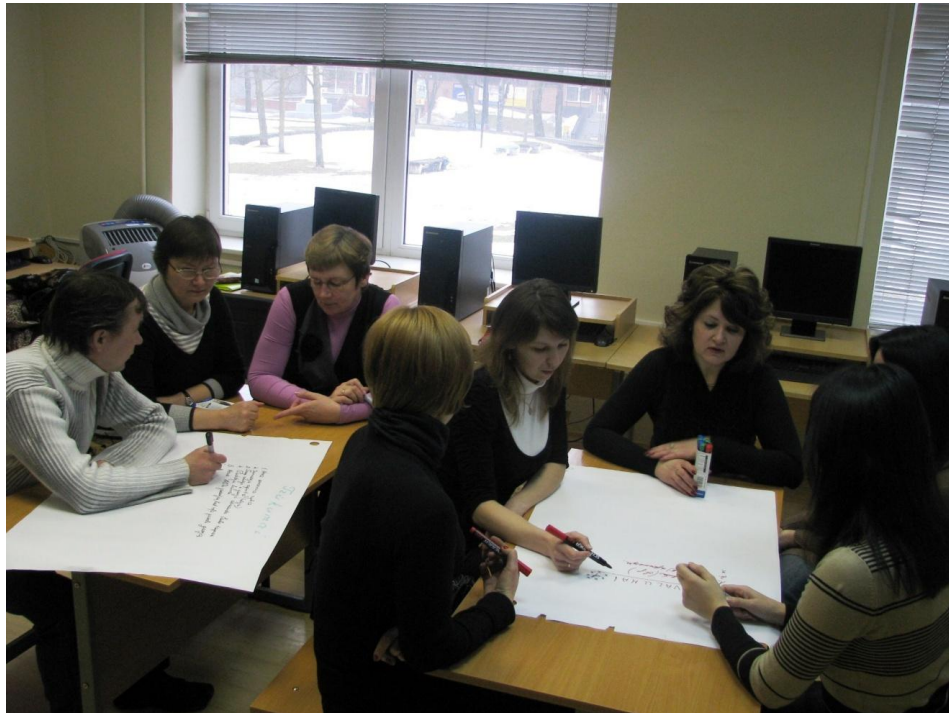
Daugiau nei prieš 10 metų atvykau į Utenos kolegiją studijuoti verslo vadybos. Nepastebėjau, kaip greitai prabėgo tie metai, o aš vėl čia. Malonu grįžti į tas pačias auditorijas, sutikti tuos pačius dėstytojus. Malonu, kad daug dėmesio skiriama tarpusavio bendravimui, praktinėms užduotims.

Rita, Įstaigų administravimo mokymo programos dalyvė

Esu baigusi Vilniaus pedagoginio universiteto Rusų filologijos fakultetą. 11 metų dirbau mokytoja. Tačiau gyvenime kartais susiklosto netikėtų ir nuo žmogaus nepriklausančių situacijų. Nebeturiu vilties surasti darbą mokykloje pagal turimą specialybę, o labai nesinori, kad gyvenimas esant 40-ies jau būtų pasibaigęs. Dar noriu būti reikalinga žmonėms ir išbandyti save naujame darbe ar veikloje. Mokymai kolegijoje teikia daug naudos. Daug dirbame savarankiškai. Dėstytojai labai geranoriški. Susirinkusi grupė draugiška, jaunatviška, motyvuota. Kai paskaitos vyksta su studentais, jie mus priima labai šiltai, pasidalina mokymosi medžiaga, vyksta įdomių diskusijų.

Alma, Personalo vadybos mokymo programos dalyvė

Žmonės, turintys tokį požiūrį į mokymąsi ir asmeninį tobulėjimą, niekada nesustoja kopti į savosios kalvos viršūnę. Jie, skleisdami savo asmenybės kūrybines galias bei asmeniniu pavyzdžiu patvirtindami Aristotelio mintį, kad „bet ką išmokstame daryti tik darydami“, tuo pačiu turtina ir mūsų visuomenę.

*Utenos kolegijos VTF docentės V. Steponėnienės nuotraukoje:
Mokymų dalyviai buvo aktyvūs ir kūrybiški*

SUAUGUSIŲJŲ MOKYMO PATIRTIS DĖSTANT REKLAMOS IR DIZAINO KOMPOZICIJOS PAGRINDUS

dr. Jolanta Kanapickaitė

Tarptautinės teisės ir verslo aukštosios mokyklos docentė

Straipsnyje pristatoma asmeninė edukologinė patirtis dėstant kompozicijos pagrindus Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje (VTDK) nuo 2001 iki 2011 studijų metų; bei Tarptautinėje teisės ir verslo aukštojoje mokykloje (TTVAM) nuo 2009 iki 2011 mokslo metų. Straipsnyje aptariama kompozicijos pagrindų dėstymo programa bei asmenine patirtimi paremti komponavimo metodiniai nurodymai.

Dirbant praktinį darbą su studentais tarp vadybos – reklamos vadybos ir grafinio dizaino bei interjero dizaino studentų pastebėtas toks dėsningumas, kad kompozicijos pagrindai atskleidžiami tais pačiais principais (statikos-dinamikos, kontrasto-niuanso) ir ta pačia plastinės raiškos kalba (taškas, linija, dėmė, tonas, tekstūra-faktūra). Pastebėta, kad skiriasi tik paties besimokančiojo individualus meninės raiškos ir meninės technikos įvaldymas. Teigtina, kad

kompozicijos pagrindų dėstymas visada prasideda nuo lapo plokštumos įvaldymo pratybių ir baigiasi erdvinių kompozicijų projektavimu.

Vienas iš sunkiausių kompozicijos dėstymo uždavinių yra proporcijų pajautimas ir proporcingumo įgyvendinimas ne pratybių metu, o vėliau studijuojant kitus dalykus ar kuriant savarankiškai. Dažnai besimokantieji pratybių metu puikiai atlieka proporcijos kūrimo pratimus, tačiau nesugeba kompozicijos principus ir dėsnius taikyti kompiuteriniame darbe, ar kitose disciplinose. Todėl reikalingas nuolatinis savęs stebėjimas ir kompozicijos studijavimas. Kiekvienas kompozicijos pagrindų dėstytojas ar mokytojas vis tik savaip interpretuoja plastinės raiškos pamatus ir kuria savo individualią komponavimo ugdymo metodiką.

Kitas svarbus dalykas, yra tas, kad kolegijoje bei Vilniaus kompiuterininkų akademijoje su moksleiviais kuriant kompozicijas yra rašomi tekstai, kurie turėtų atspindėti tai ką studentas sukūrė, tai yra verbalizuoti savo kūrybą. Tai paplito kolegijoje dėstant kompozicijos pagrindus nuo R. Rimkienės, kuri pirmoji dėstė kompoziciją VSDK. Taikytinas pagrindinis meno didaktikos principas, dar suformuluotas čekų pedagogo J. A. Komenskio 16 a.: „nuo lengvo prie sunkaus, nuo paprasto prie sudėtingo“.

Pavyzdžiui, statikos-dinamikos principui įsisavinti svarbu sugalvoti dvi ryškias priešybes ir jas užrašyti: Taip-Ne, Diena-Naktis, Vyras –Moteris, Karas-Taika, Gėris-Blogas, Tvarka-Chaosas, Pigu-Brangu, Laikinas-Amžinas, Mažas-Didelis, Jaunas-Senas, Gyvenimas-Mirtis, Ilgas-Trumpas, Storas –Plonas, Pilnas-Tuščias ir t.t. panašiai dėstė kompozicijos pagrindus ir V. Kasputis, akcentuodamas minties ir vaizdo vienovę.

Kompozicijos pagrindų įvadas prasideda nuo bandymo įdiegti studentams, kad kompozicijos pagrindas – idėja. O idėjos gimsta iš asmeninės intuicijos ir intelektinių (mąstymo) pastangų. Taip pat aktualu mokinti ir kompozicijos analizavimo, kurios tikslas yra analizuoti savo ir kitų sukurtas kompozicijas remiantis teoriniais kompozicijos pagrindais. Todėl kūrinio kompozicinėje analizėje, svarbu įvardinti kompozicijos formos ir turinio vienovę, kūrinio išraiškingumą ir plastinės raiškos priemones. Analizuojami gerai apvykę reklamos pavyzdžiai tarp reklamos vadybos studentų, taip pa ir analizuojami meno ar medijų kūriniai tarp dizainerių. Pagrindiniai analizės akcentai yra - kūrinio sandara, spalvos, naudoto technikos, vaizdavimo stereotipai, tekstas, sukurta nuotaika, simbolika. Galiausiai parašoma studentų pateikti savo kūrinio ar reklamos interpretaciją, tai yra perkurti kūrinius pagal save.

Naudojama tokia kūrybinė – praktinė užduotis kuri rodo įvairius nuotaikų perteikimo būdus: keturi metų laikai, linksma, liūdna, ramu, žiauru. „Pigu-brangu“ užduotis dar labiau paryškina tai, kad mes visi esame lygūs, bet skirtingi.

Nuotaikai perteikti naudojama muzika, ir muzikos stilių atitinkanti kompozicija: jazz, klasika, transe ir t.t. pagal individualiai pasirenkamą muziką. Viena iš sunkiausių komponavimo

užduočių : abstrahavimas: nuo pasirinkto objekto iki ženklo. Taip pat nepamiršamos tokios plastinės raiškos priemonės. Linija, dėmė, forma, tekstūra, tonas, spalva, faktūra – naudojimo tikslingumas. Analogų paieška gyvojoje gamtoje, žmogaus kūryboje. Fiksavimas, analizavimas. Kompozicija jungiama su spalvotyros pagrindais.

Būtinai analizuojamos pagrindinės spalvų charakteristikos bei jų psichologinis poveikis. Gvildenamos tokios temos kaip: šviesa, šviesos fizika, spalvų suvokimas, spalvos tonas, šviesumas, sodrumas; spalvinės sistemos, chromatinės ir achromatinės, šiltos ir šaltos, tolstančios ir artėjančios spalvos; koloritas - spalvinė kompozicijos visuma; fono poveikis objektui; I.Niutono, V.Getės ir J. Iteno spalvų ratai, jų spalvinės sistemos.

Labai svarbu aptarti spalvos vaidmenį kompozicijoje: atliekamos pratybos su spalviniais kontrastais – niuansai, akcentas, spalvų emocinis poveikis. Taip pat svarbu išryškinti veiksmingiausia plastinės raiškos priemonės reklamos ir dizaine, aptarti spalvinių gamų tradicijas Europos ir Azijos kontekste, tarpkultūrinėje komunikacijoje.

Dirbant praktinį darbą su studentais tarp vadybos – reklamos vadybos ir grafinio dizaino bei interjero dizaino studentų pastebėtas toks dėsningumas: labai panašios kompozicijos pagrindų dėstymo užduotys – tai kūrinio ar reklamos analizavimo ir interpretavimo aspektų pobūdžio užduotys.

Tačiau labai skiriasi kūrybinės pratybos – dizaineriai labiau išvystę vizualinį mąstymą, yra labiau eksperimentuojantys, griauinantys vizualinius stereotipus. Tuo tarpu reklamos specialistai labiau orientuoti į taisyklių išpildymą, aiškius atsakymus, konkretumą, o ne abstraktumą. Labai skiriasi ir plastinių raiškos priemonių kompoziciniai, stilistiniai, techniniai ar vaizdavimo būdo aspektai. Dizaineriai yra labiau orientuoti į kompozicinius kūrybinius novatoriškumo aspektus.

Išskirčiau tokius pagrindinius komponavimo studijų metodus - praktinis kūrybinių įgūdžių lavinimas (komponavimo technikų įsisavinimas, estetiškumo ir kūrybinio meistriškumo ugdymas), kritinio mąstymo ugdymo pratybos, individualus darbas su studentu, diskusijos, kūrybinės pratybos, vizualinio mąstymo pratybos, simuliaciniai žaidimai, probleminis mokymas ir mokymasis, savarankiškas darbas.

Dirbant su ištęstinių studijų studentais pastebėtas toks dėsningumas, kad reikia taikyti labiau individualizuotus kūrybinius tikslus bei diferencijuoti pačias komponavimo užduotis. Susirenka labai įvairūs studentai. Būna, kad turi gerai išlavintus meninius įgūdžius, gebėjimus, bei mokantys piešti ir komponuoti. O būna ir tokių kurie pirmą kartą bando komponuoti. Aišku, kad tenka diferencijuoti pačias užduotis pagal besimokančiojo meninius gebėjimus, įgūdžius, estetikos žinias. Dažniausiai tai būna jau turintys darbo patirtį asmenys, todėl jiems aš keliu sudėtingesnius uždavinius, labiau orientuotus į jų darbo specifiką, stengiuosi atitikti reklamos laikmečio aktualijas.

Tenka pripažinti, kad dėstytojo darbas paskaitos metu tarp studentų ką tik baigusių mokyklą ir turinčių ilgametę darbo ir gyvenimo patirtį skiriasi. Daug daugiau dėstytojo pastangų tenka įdėti jaunesnei auditorijai, nes jauni studentai yra labiau linkę kritikuoti viską, nusiteikę negatyviai, turi per daug nepagrįstų asmeninių kūrybinių ambicijų, kurios toli nuo realybės.

Daug įdomesnės diskusijos ir kūrybiniai darbai tų, kurie jau yra vyresni, gaudosi reklamos rinkoje ir išmano dizaino tendencijas, yra nusiteikę dalintis informacija, o ne tik neargumentuotai kritikuoti. Manau, kad tarp išstęstinių studentų labiau nei nuolatinių studijų studentų, gal dėl darbo bei gyvenimiškos patirties, labiausiai pavyksta probleminio mokymo pratybos, bei reklamos atvejų analizė.

Vyresnio amžiaus besimokantieji aktyviai diskutuoja, sprendžia aktualias reklamos verslo problemas ar kuria šiuolaikinio dizaino sprendimus. Pastebėjau, kad studentai puikiai improvizuoja, perkuria pateiktus pavyzdžius, interpretuoja pagal save.

Apibendrinant edukologine patirtimi nuo 2001 iki 2011 studijų metų paremtas kompozicijos pagrindų dėstytojų metodiką galime teigti, kad svarbiausia komponuojant yra siekti savito-individualaus sprendimo būdo bei individualios išraiškos stiliaus. Kompozicijos pagrindų metodikoje aptinkama aiški orientacija į kūrybinį procesą tai yra individualias pratybas studijų procese.

DĖSTYTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMAS PROJEKTINĖJE VEIKLOJE

Aurelija Pelenienė

Utenos kolegijos Strateginės plėtros skyriaus vedėja, VTF lektorė

Įgyvendinant Mokymosi visą gyvenimą memorandumo nuostatas, kolegijos dėstytojams sudarytos galimybės ugdytis bendrąsias ir specialiąsias kompetencijas dalyvaujant įvairiuose kursuose ir seminaruose. Dėstytojų kvalifikacijos tobulinimas organizuojamas atsižvelgiant į konkrečius dėstytojų poreikius, socialinių partnerių pasiūlymus, vykdomus projektus bei galimybes. Didelį kolegijos dėstytojų bei administracijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo sisteminių šuolį galima pastebėti jau nuo 2009 m., kai Lietuvos kolegijoms atsivėrė galimybės aktyviai dalyvauti ES struktūrinės paramos Europos socialinio fondo administruojamų 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ bei 2 prioriteto „Gerinti mokymosi visą gyvenimą paslaugų kokybę“ priemonių projektuose.

Utenos kolegijoje nuo 2009 m. vykdamas projektą „Utenos kolegijos paklausių darbo rinkoje studijų programų atnaujinimas diegiant probleminio mokymosi sistemą“ (PROMOSID) (žr. <http://www.utenos-kolegija.lt/index.php?-347548515>) kvalifikaciją pakėlė 98 unikalūs asmenys – kolegijos dėstytojai įvairių mokymų metu.

*Utenos kolegijos VTF docentės V. Steponėnienės nuotraukoje:
Apmokyti unikalūs asmenys ATTISTIBOJE*

Organizuoti 40 val. mokymai „E- mokymo(si) priemonių rengimas“ (30 dalyvių), 40 val. mokymai „Probleminio mokymosi sistema“ (50 dalyvių), 8 val. mokymai „ECTS diegimas Aukštojo mokslo institucijose“ (56 dalyviai), 40 val. mokymai „ECTS diegimas Aukštojo mokslo institucijose“ (64 dalyviai), 16 val. „Darbas FirstClass komandinio darbo sistemoje parengiant e-mokymosi medžiagą“ (32 dalyviai). 30 kolegijos dėstytojų vyko į Rygos ATTISTIBOS aukštąją mokyklą, pamatyti praktinių probleminio mokymosi sistemos įdiegimo pavyzdžių, dalyvauti paskaitose bei susitikimuose su administracija.

Projekto esmė – studentas, jo įgūdžių ugdymas, į jo poreikius orientuotas mokymas. Dėstytojai, nors ir vertinę pokyčius atsargiai, ilgainiui abejonių tokio virsmo reikalingumu atsisakė. Visiems tapo aišku, jog projektas suteikia ir jiems galimybę išnaudoti situaciją kūrybinei laisvei.

Projekto Mokymų rezultatas – atnaujintos 9 kolegijos studijų programos: Verslo vadybos, Būhalterinės apskaitos, Turizmo ir viešbučių administravimo, Informacinių sistemų technologijų, Aplinkos apsaugos inžinerijos, Teisės, Socialinio darbo, Socialinės pedagogikos, Kineziterapijos, įvertintos 9 įvairių profesinių sričių Lietuvos ekspertų, akredituotos Studijų kokybės vertinimo centre ir pradėtos realizuoti kolegijoje nuo 2011 m. rugsėjo 1 d. Atnaujintose pagal ECTS kreditų bei probleminio mokymosi sistemas programose šiuo metu studijuoja daugiau nei 360 kolegijos pirmakursių.

Verslo vadybos studijų programos tarpinio vertinimo eksperto, ISM doc. dr. Virginijaus Kundroto, susitikimas su Studijų programos atnaujinimo grupe- SPAGu

Kolegijose diegiama vidinė studijų kokybės vadybos sistema

Nuo 2011 m. balandžio Kolegijoje įgyvendinamas projektas Nr. VP1-2.1-ŠMM-04-K-02-012 „Utenos kolegijos studijų sistemos efektyvumo didinimas“. Projektas parengtas pagal 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ priemonę VP1-2.1-ŠMM-04-K-02 „Studijų sistemos efektyvumo didinimas“.

Mokslo ir technologijų pažanga, informacinės ir žinių visuomenės kūrimasis Kolegijai, kaip aukštojo mokslo institucijai, kelia naujų uždavinių: modernizuoti studijų procesą, plėtoti tarptautiškumą. Todėl Utenos kolegija, vienintelė Rytų Aukštaitijos aukštoji mokykla, planuoja įgyvendinti studijų sistemos efektyvumo didinimo Kolegijoje projektą. Projektu numatoma įdiegti vidinę studijų kokybės vadybos sistemą, paremtą EKVF (EFQM) tobulumo modeliu ir ISO 9001 kokybės vadybos standartu bei Studijų kokybės ir vertinimo centro parengtomis „Aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatomis“.

Projekto tikslas - Utenos kolegijos studijų sistemos efektyvumo didinimas, diegiant vidinę studijų kokybės vadybos sistemą.

Projekto uždaviniai:

1. Vidinės studijų kokybės vadybos sistemos sukūrimas.
2. Darbuotojų specialiųjų gebėjimų ugdymas.

Tikslinė projekto grupė - 32 pareiškėjo administracijos darbuotojai, kurie turės galimybes tobulinti žinias ir padidinti specialiuosius gebėjimus, susijusius su kokybės vadybos sistemos diegimu ir valdymu.

Pagrindinės projekto veiklos: Mokymai vidinę studijų kokybės vadybos sistemą diegiantiems administracijos darbuotojams. Planuojami mokymai 9 temomis SKVS diegimo tema visai tikslinei grupei: *Studijų kokybės vadybos sistemos samprata ir jos tikslai. Studijų programų kokybės užtikrinimas, Organizacijos strategija ir studijų kokybės vadybos sistema. Organizacijos veiklos sričių kokybės užtikrinimas, Aštuoni kokybės vadybos principai ir ISO 9001 reikalavimai, Veiklos tobulumo planavimas ir EKVF tobulumo modelio reikalavimai, Studijų kokybės vadybos sistemos dokumentavimas, Studijų kokybės vadybos sistemos diegimo etapai ir ypatumai, Studijų kokybės vadybos sistemos tikrinimas vidaus audito pagalba (ISO 19011), Studijų kokybės vadybos sistemos vertinimas ir tobulinimas (ISO 10014), EFQM Kodolanyj Janos taikomųjų mokslų universitete (Vengrija).* Administracijos darbuotojų gerosios patirties vidinės studijų kokybės užtikrinimo modelių taikyme perėmimas iš kitų aukštųjų mokyklų, siekiant susipažinti su platesnėmis EKVF (EFQM) tobulumo modelio, ISO 9001 ir kitų kokybės vadybos standartų taikymo galimybėmis veikiančiose SKVS, bus organizuojami darbuotojų, atsakingų už SKVS kūrimą ir / arba diegimą ir priežiūrą, vizitai į Lietuvos ir užsienio aukštąsias mokyklas, įdiegusias EKVF (EFQM) tobulumo modelį, ISO 9001 kokybės vadybos standartą ir kitus modelius, tarptautinius kokybės vadybos standartus į savo studijų kokybės vadybos sistemas. *Numatyti 6 vizitai: į ISM Vadybos ir ekonomikos universitetą, Kauno kolegiją, Kempeno universitetinę kolegiją Gylyje Belgijoje, Talino sveikatos priežiūros kolegiją Estijoje, CEU SPO kasmetinį mokymų ciklą „Aukštojo mokslo politika ir valdymas“ (CEU SPO Workshop Series on Higher Education Policy and Management) Budapešte Vengrijoje ir į Kodolanyj Janos Taikomųjų mokslų universitetą, Sekešfehervare, Europos kokybės užtikrinimo forumą (European Quality Assurance Forum), vyksiantį Antverpene, Belgijoje.* Vidinės studijų kokybės vadybos sistemos įgyvendinimas: Studijų kokybės vadybos sistemos koncepcijos parengimas, ISO 9001 ir EKVF (EFQM) tobulumo modelio reikalavimais paremtos studijų kokybės valdymo sistemos modelio sukūrimas ir įdiegimas, Studijų KVS priežiūra ir tikrinimas, Vadovybinė analizė ir nuolatinis KVS gerinimas, SKVS sertifikavimas.

Projekto tęstinumą (taip pat ir finansinį veiklos tęstinumą pasibaigus projektui) užtikrins Utenos kolegija. Tikslinė projekto grupė - kolegijos darbuotojai, kurie projekto metu ir po projekto užbaigimo įgytas žinias taikys kasdieniniame savo darbe. Išaugusi darbuotojų kvalifikacija ir specialieji gebėjimai turės teigiamą įtaką studijų kokybės tobulinimui. Toks poveikis įstaigoje turėtų pradėti jaustis jau projekto metu, tačiau jis neabejotinai išliks ilgą laiką po projekto užbaigimo. Projekto vykdymo metu įdiegtas kokybės vadybos modelis padės institucijai pagerinti teikiamų mokymo paslaugų kokybę. Tiksliai identifikavus ir sistemingai matuojant procesus bei jų rezultatus, vertinant jų pokyčius bus galima veiksmingai juos valdyti ir tobulinti. Be materialinės, edukacinės ir kultūrinės naudos, tai turės įtakos visos Lietuvos aukštojo mokslo įvaizdžiui šalies ir pasaulio akademinei bendruomenėje bei verslo pasaulyje.

Projekto rezultatai: apmokyti 32 kolegijos administracijos darbuotojai, padaliniu ir skyrių vadovai bei darbuotojai, fakultetų tarybų nariai, parengta Studijų kokybės vadybos sistemos (SKVS) koncepcija, sukurtas SKVS modelis ir kokybės vadovas, parengta vidaus audito ataskaita, išorinio vertinimo ataskaita ir gautas SKVS sertifikatas.

Analogiškus projektus vykdo beveik visos Lietuvos kolegijos, siekiančios aukštos studijų kokybės: VšĮ Socialinių mokslų kolegija, Panevėžio kolegija, Alytaus kolegija, Vilniaus kolegija, Kauno kolegija, Vilniaus dizaino kolegija, Šiaulių valstybinė kolegija, Vilniaus verslo kolegija, Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija, Vilniaus kooperacijos kolegija, Vakarų Lietuvos verslo kolegija, (žr. <http://www.esparama.lt/2007-2013/lt/statistikaonline/igyvproj?sparams=231842>).

Įgyvendinat Europos Socialinio fondo administruojamus projektus sustiprėjo partnerystė tarp Vilniau ir regioninių Lietuvos kolegijų tobulinant dėstytojų kompetencijas.

2010 m. balandžio mėnesį Alytaus kolegija, su kuria 2009-10-02 Utenos kolegija yra pasirašiusi Jungtinės veiklos sutartį, pradėjo vykdyti projektą „Kompleksiškas ir sisteminis Lietuvos kolegijų dėstytojų kompetencijų tobulinimas, gerinant studijų kokybę ir didinant jų tarptautiškumą“, VP1-2.2-ŠMM-07-K-01-004, (žr. <http://www.akolegija.lt/?id=show&nr=264>). Dvidešimt tik Utenos kolegijos dėstytojų naudojosi kvalifikacijos kėlimo paslaugomis (mokymais, stažuotėmis), finansuojamomis iš projekto lėšų. Buvo sudarytos sąlygos mokytis anglų kalbos, gilintis į kompiuterinės SPSS programos, naudojamos mokslinių tyrimų rezultatams apdoroti subtilumus, laikyti ECDL testus.

Vilniaus kooperacijos kolegija, su kuria Utenos kolegija yra pasirašiusi Jungtinės veiklos sutartį, vykdo projektą TAKOCEK „Kolegijų dėstytojų tarpkultūrinių kompetencijų, apimančių dėstytojų bendruosius ir specialiuosius gebėjimus, ugdymo/si ir jų plėtotės palaikymo sistemos kūrimas siekiant veiksmingo Lietuvos kolegijų studijų tarptautinio“ Nr. VP1-2.2-ŠMM-07-K-01-058, (žr. <http://www.spic.vkk.lt/index.php/pageid/538>). Projekte 15 Utenos kolegijos dėstytojų dalyvauja tęstiniuose projekto mokymuose tobulindami tarpkultūrines kompetencijas.

*Utenos kolegijos SPSRF lektorės Z. Zajančauskienės nuotraukoje:
Kolegijų dėstytojai mokymuose Kaune*

8 partnerių koncociume, kuriame dalyvauja Alytaus ir Marijampolės kolegijos, vykdant Švietimo mainų paramos fondo administruojamą Leonardo da Vinci programos naujovių perkėlimo projektą „Užsakomųjų taikomųjų tyrimų sistemos sukūrimas ir įdiegimas (TARSI)“ LLP-LDV-TOI-2009-LT-0030 (žr. <http://www.utenos-kolegija.lt/index.php?-1648664819>), virš 60 kolegijų dėstytojų kvalifikaciją tobulino 16 val. seminare „Užsakomųjų taikomųjų tyrimų panaudojimas ir nauda Italijoje ir Jungtinėje karalystėje“ ir 2 val. informaciniame seminare „Užsakomųjų taikomųjų tyrimų pritaikymas ir nauda verslo įmonėms. Jungtinės karalystės patirtis“.

Europiniai studijų programų naujinimo reikalavimai, įsitraukimas į ECTS kreditų sistemą, studijų tarptautiškumo didinimas, vidinės kokybės užtikrinimo sistemų diegimas – pagrindiniai veiksniai, įtakojantys Lietuvos kolegijų darbuotojų bei dėstytojų kompetencijų tobulinimą, motyvuojantys ne taip senai susikūrusį koleginių aukštojo mokslo sektorių nuolat augti.

POPULIARIAUSI UTENOS KOLEGIJOS KURSAI SUAUGUSIESIEMS, BESIRŪPINANTIEMS SVEIKATA

Dalia Stunžėnienė

*Utenos kolegijos Strateginės plėtros skyriaus specialistė suaugusiųjų švietimui, Verslo ir
technologijų fakulteto lektorė*

Nuo seno žinomas posakis, jog sveikata - brangiausias turtas. Dalis žmonių savo sveikata susirūpina tuomet, kai patenka į medikų rankas ir rūpestį paciento sveikata prisiima medicinos darbuotojai, kiti gi, sąmoningesni, rūpinasi savo sveikata nuolat patys.

Utenos kolegijos teikiamos neformalaus švietimo paslaugos sudaro galimybes gauti žinių ir įgyti įgūdžių, kaip saugoti ir stiprinti sveikatą bet kuriam suinteresuotam gyventojui.

2011 m. sausio - vasario mėn. Utenos kolegijoje vyko klasikinio masažo kursai. Kursų programos trukmė - 40 val. Klasikinis masažas - seniausias sveikatos higienos ir gydymo menas. Šis natūralus gydymo būdas šiandien darosi dar aktualesnis, negu anksčiau. Klasikinio masažo metu taikomi pagrindiniai masažo būdai: glostymas, trynimas, maigymas, vibracija arba stuksenimas, minkymas ir trynimas. Kvapnus aliejus, rankų prisilietimas, glostymo technika bei tam tikrų taškų spustelėjimai stebuklingai veikia mūsų organizmą, pašalina įtampą ir stresą. Po klasikinio masažo atslūgsta nugaros, galvos skausmai, vidaus organų veikla, gyvybinės organizmo funkcijos. Kursus vedė patyrusi Utenos kolegijos Sveiktos priežiūros ir socialinės rūpybos fakulteto prodekanė, lektorė Zita Zajančkauskienė, o pasisemti žinių ir išmokti masažuoti susirinko ne medikai profesionalai, o Utenos regiono gyventojai, besidomintys masažu. Dalyviu amžius – nuo 17 iki 55 metų, o o dalyvauti mokymuose paskatinusios priežastys – pačios įvairiausios: reikia masažo vyresnio amžiaus tėvams, reikia masažo pagalba atstatyti nuvargintus sportuojančių vaikų raumenis, masažo išmokti panoro vaikas, ketinantis studijuoti mediciną. Apie organizuojamus kursus dalyviai sužinojo kolegijos internetiniame tinklalapyje. Viena dalyvių pasakojo: „Kadangi kolegijoje rengiami masažo specialistai, tikėjausi, kad ir neprofesionalams ką nors panašaus gali pasiūlyti“. Tai buvo jau antroji dalyvių grupelė, kuri sėkmingai užbaigė kursų programą ir gavo Utenos kolegijos pažymėjimus.

***Utenos kolegijos SPSRF archyvo nuotraukoje:
Masažo kursai: „Švelniausių rankų“ vertinimo konkursas***

Kursų metu teigiamų emocijų pilni buvo visi - ir dalyviai, ir dėstytoja. Lektorė džiaugėsi, jog dalyviai šioje grupėje buvo labai motyvuoti, per trumpą laiką įsisavino masažo technikos subtilybes ir išmoko susieti teorines žinias su praktiniais įgūdžiais. Motyvacija buvo tokia didelė, jog kursų pabaigoje visi įsigijo mobilius masažo stalus, kuriuos firma pristatė tiesiai į užsiėmimą. Jų žinios ir įgūdžiai nenueis veltui. O dalyviai mokymosi patirtį apibendrino taip: „Džiaugsmas išmokti kažko nauja. Maloni aplinka, dėmesinga, nuoširdžiai mėgstanti darbą, kurį dirba dėstytoja. Draugiški ir supratingi kiti kursų dalyviai. Jokio diskomforto.“

Beje, masažas naudingas ne tik tada, kai jį atlieka profesionalas. Jei neturite jokių negalavimų, nesiskundžiate savijauta, o tik norite šiek tiek atsipalaiduoti bei nusiraminti po sunkios darbo dienos, kuo puikiausiai galite pasimasažuoti ir patys ar paprašyti artimo žmogaus. Tik tereikia išmokti keletą nesudėtingų masažo judesių. Utenos kolegijos specialistė suaugusiųjų švietimui jau vėl sulaukė pasiteiravimų telefonu ir elektroniniu paštu apie kitus klasikinio masažo kursus. Buvusių kursų dalyvių geri atsiliepimai savo draugų rate, darbovietėse yra pati geriausia masažo mokymų reklama.

Kiti kursai sveikatos tema buvo skirti medicinos darbuotojams. Pastaruoju metu yra vykdoma Sveikatos priežiūros kokybės užtikrinimo programa 2005-2010 metams. Šios programos tikslas yra suformuoti sisteminį požiūrį į sveikatos priežiūros kokybę, jos užtikrinimą ir nuolatinį gerinimą bei koordinuoti veiklą šioje srityje. Siekiant medikams padėti įgyvendinti minėtos programos tikslus, Utenos kolegija slaugytojams, akušerėms ir kitiems sveikatos priežiūros specialistams pasiūlė

kvalifikacijos kėlimo programas „Slaugos kokybės užtikrinimas“ bei „Komplikacijos po medicininių intervencijų“. Kursus vedė lektorė Jūratė Stankevičienė.

Kursų „Slaugos kokybės užtikrinimas“ metu buvo analizuojami Lietuvoje atlikti pacientų poreikių, lūkesčių ir pasitenkinimo tyrimai, jų reikšmė ir vieta sveikatos priežiūros įstaigos kokybės valdymo sistemoje. Tik turint žinių ir supratimą apie teikiamų paslaugų kokybę, jos gerinimo metodikas ir priemones, ir svarbiausia, žinant pacientų lūkesčius – galima geriau patenkinti jų poreikius.

Kursų „Komplikacijos po medicininių intervencijų“ metu buvo siekiama suteikti žinių apie galimas komplikacijas po įvairių medicininių intervencijų; įvairias profilaktikos priemones, padedančias išvengti ar sumažinti komplikacijų galimybę.

Savo kvalifikaciją pagal šias programas tobulino Utenos pensionato, Zarasų pensionato bei Svėdasų senelių globos namų sveikatos priežiūros specialistai. Visa tai rodo, jog šių įstaigų administracija didžiulį dėmesį skiria pagyvenusių ir neįgalių žmonių priežiūros ir slaugos užtikrinimui ir gerinimui bei paslaugų saugumui užtikrinti. Juk kiekvienam bent kiek negaluojančiam žmogui gera žinoti ir jausti, jog esi patikimų, gerai savo darbą išmanančių medikų rankose. Beje, minėtų įstaigų vadovai net ir sunkmečio metu rado lėšų apmokėti už savo darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą.

SUAUGUSIŲJŲ KOMPIUTERINIO RAŠTINGUMO MOKYMO PATIRTIS

Danutė Puodžiukienė

Utenos kolegijos Strateginės plėtros skyriaus Projektų koordinatorė, Verslo ir technologijų fakulteto lektorė

Kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymas tampa prieinamesnis

Lietuvos miestų ir kaimų gyventojai, stokoiantys informacinių technologijų naudojimo įgūdžių, 2011-2012 m. turi galimybę lankyti nemokamus kompiuterinio raštingumo kursus, kuriuos rengia trylika ES struktūrinės paramos finansavimą gavusių šalies įstaigų. Europos socialinio fondo agentūrai buvo pateiktos net 62 paraiškos. Tačiau finansavimas numatytas tik 13 projektų. Jiems įgyvendinti skirta bemaž 28 milijonai litų ES struktūrinės paramos ir valstybės lėšų. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, dalis šių projektų bus įgyvendinami iki 2013 m. vidurio. Tikimasi, kad, įgyvendinus priemonę „Kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymas“, iki 2015 m. 23 tūkstančiai Lietuvos gyventojų baigs kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymo mokymus.

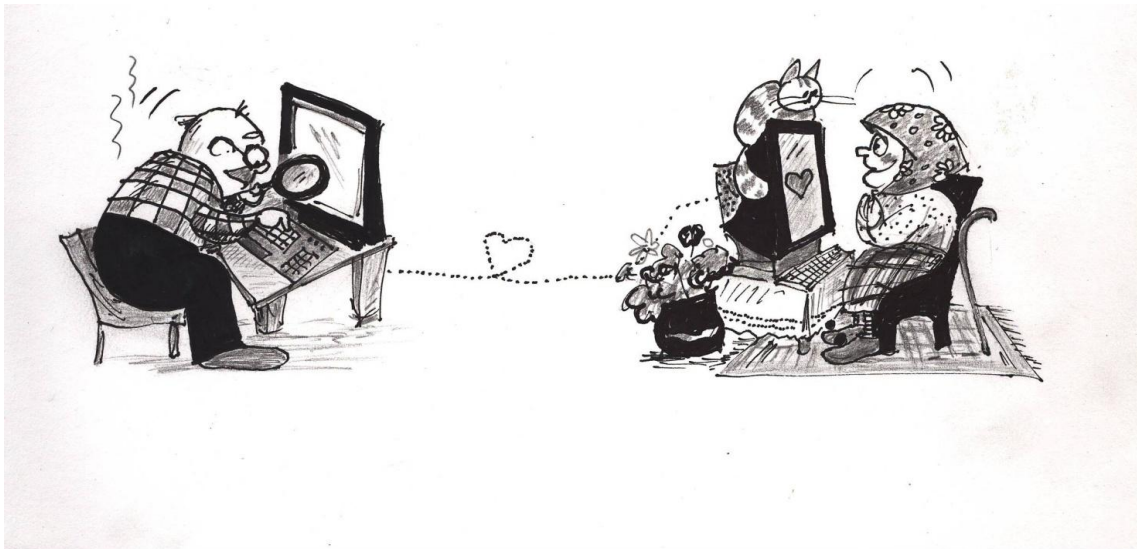
Šiandienos realybė yra tokia, kad be kompiuterio daugelis žmonių jau nebeįsivaizduoja savo gyvenimo. Vieniems jis yra pagrindinis darbo įrankis, kitiems – laisvalaikio praleidimo priemonė.

Žinoma, yra ir tokių žmonių, kurie kompiuterio nepasigenda ir mano, kad jis jų gyvenime ne tik nebūtinas, bet ir visiškai nereikalingas. Kiti gi norėtų išmokti juo naudotis, bet neturi tam galimybių ir lėšų. Juk kompiuterinio raštingumo kursai paprastai būna mokami. Be to, dažniausiai vyksta tolokai nuo gyvenamosios vietovės, todėl susidaro dar papildomos išlaidos. Tokiems žmonėms Utenos kolegija suskato padėti. Čia suorganizuoti nemokami kompiuterinio raštingumo kursai bedarbiams ir ekonomiškai neaktyviems gyventojams. 2 metus trunkančius kursus finansuoja Europos Sąjungos Europos Socialinis fondas. Kursai organizuojami įgyvendinant Utenos kolegijos vykdomą projektą Nr. VP1-1.1-SADM-07-K-01-029 „Kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymas pietryčių, vidurio ir šiaurės rytų Lietuvos regionuose“, finansuotą pagal priemonę VP1-1.1-SADM-07-K „Kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymas“, (žr. <http://www.utenos-kolegija.lt/index.php?-173712134>).

Kursų dalyviai ir partneriai

Projekto vykdytojai pirmiausia išsiaiškino, kokiuose Lietuvos regionuose padėtis kompiuterinio raštingumo srityje blogiausia. Tai sužinojus, uteniškių partneriais tapo Švenčionių rajono Magūnų pagrindinė mokykla, Lazdijų rajono A.Gustaičio gimnazija, Rokiškio suaugusiųjų mokymo centras, Švenčionių rajono Pabradės „Žeimenos“ gimnazija, VšĮ Jonavos suaugusiųjų švietimo centras, Visagino „Draugystės“ vidurinė mokykla, Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centras, Panevėžio jaunuolių dienos centras, Šalčininkų rajono Eišiškių S. Rapalio gimnazija, Švenčionių rajono Kaltanėnų ugdymo ir turizmo centras, Švenčionių rajono pedagogų švietimo centras.

Šio projekto metu iš viso kompiuterinio raštingumo įgūdžius gaus arba patobulins turimas žinias apie 5000 asmenų, kurių projekto rengėjai ieškojo per Darbo biržas, seniūnijas, mokyklas, senjorų (taip gražiai vadinami pensininkai) organizacijas ir t.t. Utenos rajone projekto metu kompiuterį įvaldys apie 1000 žmonių: maždaug pusė 18 – 45 metų amžiaus, kita pusė – 45 metų ir vyresni. Kursai vyksta Utenos kolegijoje, miesto mokyklose, seniūnijose, viešosios internetinės prieigos taškuose (VIPTuose).

Tikslai ir uždaviniai

Mūsų šalyje dar labai žemas ne tik visos visuomenės, bet ir ugdymo įstaigų kompiuterizavimo lygis. Retas pagyvenęs žmogus namuose turi kompiuterį ir moka juo naudotis. Dažnai ir darbingo amžiaus žmonės, kurių darbas nesusijęs su kompiuteriais, nemoka jais naudotis, todėl jiems sudėtinga gauti netgi pačią reikalingiausią informaciją, tobulintis, stengtis neprarasti kvalifikacijos, domėtis naujovėmis, internetu tvarkyti mokesčius atsiskaitymus ir t.t.

Netgi senjorai, kurie buvo numoję ranka į kompiuterį, kaip į visiškai nereikalingą daiktą, dabar jau ima juo domėtis. Tą daryti privertė susidariusi situacija: vaikai ar anūkai išvyko gyventi į užsienį, o bendrauti su jais norisi. Telefonu kalbėtis, palyginus, labai brangu. Visai kas kita kompiuteris, kuriuo galima susirašinėti su artimaisiais, pasikalbėti per Skype, nusiųsti arba gauti nuotraukas ir t.t.

Dalis gyventojų dėl kompiuterinio neraštingumo netenka darbo, sunkiau persikvalifikuoja, todėl pagrindinis projekto tikslas ir yra suteikti žmonėms kompiuterinio raštingumo pradmenis ir padėti tobulinti įgūdžius pažengusiems.

Projekto metu kursų klausytojams teikiamos konsultacijos dėl praktinio mokymo metu įgytų žinių panaudojimo įsidarbinant ar keliant kvalifikaciją. Ypač tai aktualu kaimo žmonėms, invalidų draugijų nariams ir visiems kitiems, sunkiai besiorientuojantiems darbo rinkoje.

Utenos kolegijai šis projektas yra didelis iššūkis, paskatinęs dėstytojų kompetencijų tobulinimą, padidinęs partnerytę su įvairiais socialiniais partneriais (Jonavos suaugusiųjų švietimo centras, Rokiškio suaugusiųjų mokymo centras, Švenčionių rajono pedagogų švietimo centru, Panevėžio jaunuolių dienos centras Panevėžio bei Alytaus pataisos namais ir kt.), teikiančiais įvairias švietimo programas bei paslaugas suaugusiesiems.

Vyriausiasis dalyvis – daugiau nei 70 metų Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Akto „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ signataras.

Ne tik vidutinio amžiaus gyventojai, bet ir žilagalviai senoliai, prigludę prie kompiuterių ekranų, mokosi kompiuterinių žinių pradžiamokslio arba lavina jau turimus įgūdžius. Tokį vaizdą nuo rugsėjo galima buvo išvysti ne vienoje šalies miesto ir kaimo bibliotekoje, mokykloje ar kitoje įstaigoje. Susidomėjimas nemokamais kursais didžiulis. Mokytis nori ir vidutinio, ir garbaus amžiaus žmonės. Tarp dabar besimokančiųjų vyriausias - daugiau nei 70 metų Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Akto „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ signataras Albertas Miškinis. Nemokamų kursų rengėjų tikslas - išmokyti žmones informacinių ir ryšių technologijas taikyti savo poreikiams. Pavyzdžiui, naudotis internetine bankininkyste ir apmokėti sąskaitas, ieškoti darbo ir pan. Didžiąją dalį kursų lankytojų, ypač vyresnių nei 55 metai, kompiuterinio raštingumo reikia pradėti mokytis nuo nulio.

*Utenos kolegijos VTF docentės V. Steponėnienės nuotraukoje:
Vyresniojo amžiaus mokymų dalyviai jau gavę kursų baigimo pažymėjimus*

Utenos kolegijoje projekto įgyvendinimui buvo įdarbinta 76 lektoriai iš visos Lietuvos mokymams vesti. Daugumai jų šie mokymai buvo pirmoji, bet gera patirtis dirbant su suaugusiais. Lektorės Inos Meiduvienės teigimu „Dirbti su senjorais tekdavo daug kančiau nei su jaunais suaugusiais. Senjorams mokymai – bendravimo vieta, naujos pažintys, prisiminimai, užimtumas ir žinios IT srityje“. Lektorės Jolitos Kraujalienės mokymų dalyviai negailėjo gražių žodžių savo dėstytojais. Jos „kursantai“ atliko keletą užduočių, susijusių su mokymų įvertinimu.

Besimokančiųjų nuomonė apie kursus, dėstymą ir dėstomą medžiagą

Laura Kačergienė: „Mano nuomone kursai tikrai naudingi, nes galima daug naujo sužinoti apie žinomus dalykus, dėstoma glaudžiai ir aiškiai, nieko nereikalingo neaiškinama, medžiaga konkreti ir suprantama kiekvienam, net ką tik pradedančiam mokytis“. Žana Remeikienė: „Optimalus kursų vedimo laikas, aktuali ir praktiškai pritaikoma dėstoma medžiaga, pakankamas

savarankiško darbo kiekis, geras dėstymas“. Sandra Siminkevičiūtė: „Man šie kursai buvo naudingi, nes ne tik prisiminiau pamirštas funkcijas (susijusias su MC Office ir pan.), patobulinau savo žinias, bet ir išmokau naujų programų funkcijų bei sužinojau įvairių subtilybių. Dėstoma medžiaga man buvo tikrai aiški, suprantama, o jei ir kildavo neaiškumų, tai dėstytoja paaiškindavo. Medžiagos dėstymas buvo parinktas tikrai geras, nes po kiekvienos naujos temos atlikdavome su ja susijusias užduotis.“ Liuda Sadauskienė: „Kursai man patiko, nes: sužinojau man paprastų, bet naudingų dalykų, kurių dėka galiu sutaupyti laiko, išmokau kurti diagramas, pramokau dirbti su formulėmis, išmokau daryti kolontitulus. Dėstoma medžiaga pakankamai išsami, suprantamai ir nuosekliai išdėstyta, konkreti. Ačiū dėstytojai už kantrybę, supratingumą, tolerantiškumą, šauniai praveistus kursus, gerai praleistą laiką.“

Utenos kolegijos VTF docentės V. Steponėnienės nuotraukoje: Dėstytoja Jolita Kraujalienė veda mokymus Utenos kolegijoje

Pirmenybė probleminiams regionams

SADM Struktūrinės paramos politikos skyriaus vyriausiosios specialistės Astos Kraujalytės teigimu, vertinat konkurso būdu atrenkant paraiškas, pirmenybė buvo teikiama savivaldybėms, esančioms probleminiuose regionuose, ir tiems projektams, kuriuose numatyta lavinti vyresnių nei 45 metų asmenų ir kaimo gyventojų kompiuterinius įgūdžius. Projektus rengti ir paraiškas paramai gauti galėjo teikti valstybės ir savivaldybių biudžetinės, švietimo, profesinio mokymo, viešosios įstaigos, asociacijos, tarptautinės organizacijos bei mokslo ir studijų institucijos. Maksimali vienam projektui finansuoti skiriama suma – 5 mln. litų. Anot A. Kraujalytės, keli projektai yra įgyvendinami nacionaliniu lygmeniu. Kitus vykdo regionų organizacijos, kurių

projektai orientuoti probleminėse teritorijose gyvenančių žmonių kompiuteriniam raštingumui lavinti.

Projektai išmokė nebijoti technologijų

Kompiuterinio raštingumo ugdymo projektai visoje Lietuvoje buvo vykdomi ir anksčiau. SADM duomenimis, iki 2008-ųjų apmokyta per 67 tūkst. asmenų. Daugiausia dėmesio šių kursų metu taip pat skirta kaimiškųjų regionų gyventojams ir vyresnio amžiaus žmonėms. Šie ES struktūrinės paramos lėšomis vykdyti projektai gerokai padidino modernių technologijų naudojimą Lietuvoje. 2010-aisiais ES šalys turi pirmauti pasaulyje pagal informacinių technologijų plėtrą – tokį ambicingą iššūkį 2005 m. patvirtino Europos Komisija (EK). Praėjus 4 metams šis siekis atrodo realus – ES šalyse, tarp jų ir Lietuvoje, modernių technologijų naudojimas sparčiai išaugo. EK duomenimis, per paskutinius 4 metus iki 2008-ųjų kasdien internetą naudojančių gyventojų skaičius Lietuvoje išaugo nuo 13 proc. iki 38 proc., o bent kartą per savaitę – nuo 26 proc. iki 50 procentų. SADM Europos Sąjungos struktūrinės paramos departamento direktorės N. Mackevičienės teigimu, kompiuterinio raštingumo svarba tikrai išaugo. Tai rodo ne tik padidėjęs interneto vartotojų, bet ir besinaudojančių viešojo sektoriaus įstaigų teikiamomis elektroninėmis paslaugomis, skaičius. „Tokie projektai išmokė nebijoti technologijų ir padėjo sužinoti naudingų dalykų apie jų panaudojimą. Projektai užtikrino galimybę ir paskatino naudotis gyventojams skirtomis viešosiomis ir verslo paslaugomis: deklaruoti pajamas, užsiregistruoti pas šeimos gydytoją, susimokėti mokesčius, ieškoti darbo ar pasidomėti studijų galimybėmis“, - aiškino SADM departamento vadovė. Anot N.Mackevičienės, svarbu užtikrinti, kad kiekvienam ES gyventojui būtų prieinamas spartusis interneto ryšys ir būtų sukurta bendroji interneto rinka, kurioje žmonės galėtų naudotis elektroninėmis paslaugomis nepaisydami valstybių sienų.

SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMAS ALYTAUS KOLEGIJOJE

Laima Urbonienė

Alytaus kolegijos Kompetencijų ir mokslo taikomosios veiklos centro vedėja

Dariaus Minsevičiaus nuotraukos

Aukštojo mokslo bendruomenių veikla akivaizdžiai įtakoja valstybės ūkio, visuomenės socialinių santykių raidą, kultūros, piliečių ugdymo pažangą. Bolonijos proceso dokumentuose deklaruojami aukšti mokslo ir studijų kokybės standartai besąlygiškai susiję ir nukreipti į darbo rinkos poreikių tenkinimą, bendradarbiavimą su Lietuvos, Alytaus regiono valdžios, valdymo, švietimo, mokslo ir kultūros, verslo ir darbdavių organizacijomis.

Vienas pagrindinių Alytaus kolegijos tikslų – daryti įtaką valstybės ir regiono ūkio, kultūros bei socialinei raidai vykdant aktyvų suaugusiųjų švietimą, tokiu būdu ugdamas žingeidžią, intelektualią, kultūringą visuomenę. Alytaus kolegija, realizuodama mokymosi visą gyvenimą imperatyvą, stengiasi sudaryti komfortabilias sąlygas įvairaus išsilavinimo, amžiaus, socialinės padėties asmenims, pageidaujantiems atnaujinti turimus bei įgyti naujus įgūdžius, žinias ir gebėjimus; plėtoti visuotinį formalųjį ir neformalųjį švietimą dėl žmonių, šeimų gerovės stiprinimo, skurdo ir socialinės atskirties mažinimo, kokybiško užimtumo didinimo; ūkio našumo ir konkurencingumo skatinimo, verslui palankios aplinkos kūrimo. Sutelktas akademinis potencialas rengia ir vykdo nacionalinius bei europinius projektus; organizuoja per 40 tradicinių ir 30 nuotolinių kursų bei kvalifikaciją suteikiančius formalius kursus. Paminėtinos formalaus mokymo programos: Sekretoriaus, Apskaitininko, Logisto, Skaitmeninių technologijų-internetinių tinklalapių projektuotojo; neribotam laikotarpiui atnaujintos licencijos „Darbdavio, jam atstovaujančio asmens mokymo programa“ ir „Įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos specialisto mokymo programa“. Esant organizacijų užsakymams, suformuojami studijų modulių deriniai organizacijų darbuotojų neformalioms kompetencijoms tobulinti.

2010 m. ŠMM ministro įsakymu AK suteikta teisė drauge su lyderiaujančiais šalies universitetais ir kolegijomis dalyvauti Lietuvos darbo biržos ir Socialinės ir darbo ministerijos vykdomuose projektuose: ESF „Parama užimtumui ir mobilumui“ Nr. VP1-1.2-SADM-01-V-07-001 ir EGF „Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramai gauti atleistiems iš baldų veiklos skyriaus darbuotojams remti“ Nr. EGF/2009/016. Per 60 bedarbių, jau turinčių aukštąjį išsilavinimą, iš Tauragės, Marijampolės ir Alytaus teritorinių darbo biržų pasirinko studijuoti 20, 25, 30 kreditų trukmės neformalius kursus pagal pasiūlytas mokymo programas: Smulkaus ir vidutinio verslo finansų vadyba, Apskaita gamybos ir prekybos įmonėse, Biudžetinių įstaigų finansų vadyba, Įmonės, įstaigos (padalinio) personalo administravimas, Informacijos ir dokumentų valdymas, Kompiuterinių tinklų administravimas, Pardavimo vadyba, Prekybos verslo organizavimas, Šildymo

ir vėdinimo sistemos bei jų projektavimas, Vandens tiekimo ir nuotekų sistemos bei jų projektavimas.

Aukštą kursų organizavimo lygį ir dėstytojų kompetenciją įvertino visi kursų dalyviai; kraštovaizdžio architektų šeima iš JAV, turinti nemažą darbo ir tarpkultūrinio bendravimo patirtį įvairiose pasaulio valstybėse, išreiškė padėką už naujausias moderniai pateiktas žinias ir betarpišką bendravimą.

Ypač reikšmingas įveikti masinį nedarbą, mažinti socialinę atskirtį, ugdant populiarius kompiuterinio raštingumo įgūdžius; patvirtinant žinias ir gebėjimus tarptautinio pripažinimo sertifikatu ECDL bei e-Citizen pažymėjimu, yra nacionalinis projektas „Alytaus regiono gyventojų kompiuterinio raštingumo įgūdžių ugdymas“ 2010 – 2013 metų laikotarpiu (Nr. VP1-1.1-SADM-07-K-01-047). Projektą parengė ir vykdo Alytaus kolegijos akademinis personalas, siekdamas užtikrinti 2 tūkstančių gyventojų konkurencingumą darbo rinkoje, didinti galimybes užimtumo srityje ugdant kompiuterinio raštingumo įgūdžius. Projektas stiprina Alytaus regiono gyventojų galimybes integruotis į darbo rinką, mažina informacinę atskirtį regione, spartina informacinės visuomenės kūrimo procesus. Kompiuterinio raštingumo įgūdžių mokymus ir testavimą gyventojams vykdo Alytaus kolegijos ECDL testavimo centras, organizuojantis kompiuterinio raštingumo kursus ir teikiantis testavimo ECDL paslaugas Europos kompiuterio vartotojo (European Computer Driving Licence) pažymėjimui gauti. Kompiuterinio raštingumo kursai vykdomi visiems pageidaujantiems ir nemokamai: „Kompiuterinis raštingumas pagal e-Citizen“ yra skirtas gyventojams, neturintiems vidurinio išsilavinimo ir nemokantiems naudotis kompiuteriu; pagal „Kompiuterinio raštingumo (ECDL Start)“ ir/arba „Kompiuterinis raštingumas pagal ECDL (3moduliai)“ programas, pageidaujantiems įgyti darbo kompiuteriu įgūdžius, reikalingus profesinėje veikloje vartotojo lygiu.

Projekte dalyvauti ir gauti nemokamas paslaugas gali visi be išimties pilnamečiai Alytaus regiono gyventojai, žinoma, šia galimybe plačiai naudojasi ir individualūs įstaigų, įmonių, organizacijų darbuotojai.

Naujovė. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu „Dėl teisės organizuoti ir rengti papildomą motorinių transporto priemonių vairuotojų, nuolat pažeidžiančių kelių eismo taisyklių reikalavimus ir už tai nubaustų administracine tvarka, įskaitant vairavimo teisės atėmimą, mokymą“, ir Alytaus kolegijai įvykdžius visus respublikinės ekspertų komisijos patikros reikalavimus, 2011 08 mėn. institucijai buvo suteikta teisė vykdyti nubaustų administracine tvarka vairuotojų mokymą.

Dėl šalies ekonominės recesijos augant nedarbiui, didėjant gyventojų socialinei atskirčiai, darbo jėgos emigracijos mastams (ypač aukštos kvalifikacijos specialistų), mažėjant valstybiniam savivaldybių finansavimui, Alytaus kolegija 2011 m. rugsėjo mėn. pateikė aprašymą naujam

valstybės projektui laimėti pagal Nacionalinės studijų programos priemonės 2. „Studijų tarptautiškumo didinimas ir prieinamumo užtikrinimas“ veiklą „Specialistų perkvalifikavimo programų (modulių) rengimas ir įgyvendinimas bei kvalifikacijos tobulinimas“. Projekto tikslai yra skatinti tęstinio mokymo paslaugų plėtrą aukštesiose mokyklose, panaudojant turimus akademinius ir materialinius išteklius; sudaryti sąlygas potencialiems ir esamiems darbuotojams – aukštos kvalifikacijos specialistams – įgyti, tobulinti ir keisti kvalifikaciją, kompetencijas, padedančias prisitaikyti prie rinkos pokyčių.

Šiuolaikinei verslo plėtrai reikia greitos kompetencijų kaitos ir kvalifikacijos tobulinimo. Vykdydama Valstybės, regiono ir institucijos strateginius tikslus gerinti įmonių ir darbuotojų gebėjimus prisitaikyti prie pokyčių; stiprinti visuomenėje nuolatinio ir įvairialypio mokymosi kultūrą, Alytaus kolegija, bendradarbiaudama su verslo įmonėmis, stebėdama vykstančius pokyčius, vykdydama įmonės vadovų bei absolventų apklausas, identifikuoja, kokios mokymo/si paslaugos reikalingos atitinkamai verslo aplinkai. Realizuojant poreikį tobulinti esamus darbo įgūdžius ar siekiant įgyti naujos patirties, prisitaikant prie technologinės kaitos bei jos kuriamų ekonominių ir socialinių pasikeitimų, rekomenduojamas neformalus mokymasis. Dauguma organizacijų yra suinteresuoti dirbančiųjų kvalifikacijos tobulinimu ir/ar perkvalifikavimu, todėl pagal finansines galimybes planuoja ir užsako AK tradicinius mokymo/si kursus. Taupant komercinį laiką, dažniau užsakomi trumpalaikiai kursai ar seminarai mokslo institucijoje arba lektoriams vykstant į besimokančiųjų darbo vietą.

Organizacijoms neturint galimybių mokėti už dirbančiųjų kompetencijų tobulinimo paslaugas, patys dirbantieji asmeninėmis lėšomis užsisako nuotolinio mokymo/si kursą ar kursus. Alytaus kolegija, atsižvelgdama į verslo įmonių sudėtingą finansinę situaciją, ar tiesiog padėkodama už svarbių renginių, konferencijų, publikacijų leidybos rėmimą, organizuoja trumpalaikius mokymo kursus ar vykdo konsultacijas teikiant nemokamas paslaugas, kviečiant lankyti pageidaujamų paskaitų ciklą drauge su studentais, dalyvaujant studijų procese. Įstaigų, įmonių, organizacijų dirbantieji kviečiami dalyvauti Lietuvos ir ES finansuojamuose projektuose: dažname projekte numatomas verslo atstovų dalyvavimas. Parengti ir vykdomi specialūs projektai, koncentruoti į verslo įmonių, organizacijų įtraukimą. Paminėtini naujausi ES Europos regioninės plėtros fondo 2007-2013 Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo per sieną programos Smulkiųjų projektų fondo remiami projektai: „Mokslo ir verslo sanglauda recesijos laikotarpiu Alytaus ir Suvalkų regionuose“ SPF/LT/2009/14; „Techninių mokslų infrastruktūros plėtra Alytaus ir Suvalkų regionuose“ SPF/LT/2009/18.

Apibendrinant, Alytaus kolegijoje organizuojami komerciniai ir nemokami kursai, seminarai pagal Valstybės ir Europos Sąjungos finansuojamas programas. Siekdami recesijos laikotarpiu padėti įmonėms, įstaigoms, organizacijoms ir individualiems asmenims gauti nemokamas

kompetencijų tobulinimo ir naujų kvalifikacijų įgijimo paslaugas, kolegijos akademinis personalas sutelktomis pastangomis rengia nacionalinius ir tarptautinius projektus. Kompetentingi ir patyrę AK dėstytojai yra svariai vertinami ir kviečiami VŠĮ „Socialinės politikos grupė“, VŠĮ „Profesijų spektras“ ir kt. vesti mokymus Lietuvos regioniniuose centruose. Kolegijos dėstytojai veda seminarus ir valstybės, regiono valdžios, valdymo, švietimo, mokslo ir kultūros, verslo ir darbdavių organizacijomis.

Siekiant užtikrinti efektyvesnę Alytaus kolegijos formaliojo ir neformaliojo mokymo paslaugų sklaidą, www.akolegija.lt tinklalapyje yra įdiegta AK teikiamų kursų informacinė sistema, parengta informacinė brošiūra.

Svarus sėkmingos suaugusiųjų švietimo veiklos realizavimo aspektas – kūrybingi, iniciatyvūs bendradarbiavimo partneriai: Vilniaus kooperacijos kolegija, Utenos kolegija, Klaipėdos verslo aukštoji mokykla, Šiaulių valstybinė kolegija, Panevėžio kolegija, Marijampolės kolegija, Tarptautinė teisės ir verslo aukštoji mokykla; Kauno technologijos universitetas, Šiaulių universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Vilniaus universitetas ir daugelis kitų, skatinančių abipusę partnerystę ieškoti naujų suaugusiųjų švietimo būdų ir priemonių.

SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMAS MARIJAMPOLĖS KOLEGIJOJE 10 PRASMINGŲ ŽINGSNIŲ

Dalia Venckienė

Žvilgsnis į praeitį

2011 m. rudenį *Marijampolės kolegija* mini aukštosios mokyklos veiklos dešimtmetį. Tiek pat metų Kolegijoje yra vykdoma ir neformalaus suaugusiųjų švietimo veikla. Nuo 2001 m. rugsėjo mėn. Marijampolės kolegijos bendrasis skyrius – *Tobulinimosi studijų centras (TSC)* teikia galimybę mokymosi visą gyvenimą koncepcijai įgyvendinti, tenkinant besikeičiančios visuomenės poreikius, skatinant perspektyvių ugdymo naujovių sklaidą.

Per dešimt *TSC* veiklos metų įvairios formos, tematikos, apimties suaugusiųjų švietimo kvalifikacijos tobulinimo renginiuose Marijampolės kolegijoje ir už jos ribų dalyvavo virš 17000 klausytojų: Kolegijos dėstytojų, regiono pedagogų, socialinių darbuotojų bei jų padėjėjų, valstybės tarnautojų, verslininkų, vairavimo mokytojų bei vairavimo instruktorių, buhalterių, žemės ūkio specialistų, būsimų ūkininkų, kultūros darbuotojų, bibliotekininkų, bedarbių ir kt.

Šiandienos iššūkiai. Bendradarbiavimas

Marijampolės kolegijos TSC teikia suaugusiųjų švietimo kvalifikacijos tobulinimo paslaugas įvairių sričių specialistams pagal *Edukologijos ir socialinio darbo bei Verslo ir technologijų fakultetuose* įgyvendinamas studijų programas ir/ar steigėjo patvirtintas kvalifikacijos tobulinimo programas. Apie Kolegijoje vykdomas studijų programas daugiau informacijos www.marko.lt

Organizuojant konferencijas, seminarus, įgyvendinant projektus, lektorius ir klausytojus kviečiame iš Lietuvos ir užsienio aukštųjų mokyklų, kitų institucijų, su Kolegija pasirašiusių bendradarbiavimo sutartis.

*Kolegijos dėstytojams, regiono ugdymo institucijų pedagogams seminarą „Gyvenimo mitologija ir tikrovė“ vedė
Pedagoginio universiteto doc. dr. Liutauras Degėsys*

*Respublikinėje mokslinėje – praktinėje konferencijoje „Mažoji Lietuva lietuvių kultūros kontekste“ dalyvavo svečiai iš
Kaliningrado Lietuvių kalbos mokytojų asociacijos, VDU, kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų*

Kolegijos dėstytojams seminarą vedė UAB „Konferencijų ir audiovizualinės sistemos“ lektoriai Rimantas Burnickis, Zofija Juškienė

Nuolatos vyksta bendradarbiavimas su regiono ugdymo institucijomis. Jau 90 m. Marijampolėje nuo Mokytojų seminarijos įkūrimo rengiami pedagogai. Šiuo metu Kolegijoje vykdomos Anglų ir antrosios užsienio kalbos (vokiečių arba rusų), Dailės ir technologijų, Ikimokyklinio ugdymo, Lietuvių kalbos ir tikybos, Muzikos, Pradinio ugdymo bei Socialinės pedagogikos studijų programos. Šių studijų programų dėstytojai veda seminarus, metodines dienas, paskaitas, teikia pedagoginio – psichologinio ugdytinių ir jų tėvų švietimo paslaugas ugdymo įstaigose. Pastebimas nuolatinis šių renginių įgyvendinimo poreikis už Kolegijos ribų, pačiose ugdymo institucijose.

Seminarą „Margučio lipdymas iš molio“ regiono pedagogams vedė Marijampolės kolegijos Meninio ugdymo katedros dėstytoja Danutė Jasiukaitytė

Edukologijos ir socialinio darbo fakulteto dėstytojai veda kursus, seminarus, organizuoja konferencijas, apskritojo stalo diskusijas plačiai išvystyto Marijampolės regione socialinių institucijų tinklo darbuotojams – socialiniams pedagogams, socialiniams darbuotojams bei jų padėjėjams.

Apskritojo stalo diskusijoje – seminare dalyvavo seimo nariai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Marijampolės savivaldybės atstovai, Kolegijos dėstytojai bei studentai

Nuo 2009 m. teikiame kvalifikacijos tobulinimo paslaugas valstybės tarnybos institucijų darbuotojams.

Verslo ir technologijų fakulteto dėstytojai nuolat plėtoja bendradarbiavimo ryšius su verslo organizacijomis, įmonėmis.

2010 m. pasirašėme paslaugų teikimo sutartį su Lietuvos darbo birža ir pagal projektą „Parama užimtumui ir mobilumui“, VP1-1.2-SADM-01-V-07-001 nuo 2010 m. gruodžio 6 d. iki 2011 m. lapkričio 5 d. vykdėme mokymus 54 bedarbiams su aukštuoju išsilavinimu pagal ŠMM patvirtintas Verslo anglų kalbos, Buhalterinės apskaitos, Verslo organizatoriaus kvalifikacijos tobulinimo programas.

Nuo Marijampolės kolegijos įkūrimo 2001 m. vyksta mokymai, seminarai, ūkininkavimo pradmenų kursai žemdirbiams, būsimiems ūkininkams. Šią veiklą vykdo Verslo ir technologijų fakulteto Maitinimo ir žemės ūkio technologijų katedros dėstytojai.

Kolegijoje teikiamos ir individualios nemokamos konsultacijos įvairiais profesinės kompetencijos klausimais.

Trečiojo amžiaus universiteto veikla Marijampolės kolegijoje

Nuo 2001 m. iki 2007 m. Kolegijos Tobulinimosi studijų centrui vadovavo ir suaugusiųjų švietimo veiklą organizavo Ona Sakalauskienė. 2005 m. kovo 1 d. prie Marijampolės kolegijos Trečiojo amžiaus universiteto (TAU) rektoriaus Medardo Čoboto įsakymu atidarytas TAU Marijampolės filialas. 2007 m. gegužės 9 d. Universitetas įregistruotas kaip savarankiška, nesiekianti pelno visuomeninė švietėjiška organizacija, veikianti Marijampolės apskrityje, vienijanti pagyvenusius asmenis, neįgaliuosius ir jų globėjus, neribojant amžiaus ir išsilavinimo. Nuo pat TAU įkūrimo Marijampolėje jam vadovauja niekuomet nepailstanti Ona Sakalauskienė. Universitetas klausytojų ir fakultetų skaičiumi plečiasi kasmet. Nuo 2011 m. rugsėjo mėn. universitetą lanko 792 klausytojai, jame suaugusiųjų švietimas organizuojamas 12-oje fakultetų (literatūros, teisės, sveiko gyvenimo būdo ir dvasinio tobulėjimo, psichologijos, kultūros ir meno, namų ūkio ir aplinkosaugos, užsienio kalbų (vokiečių, anglų, prancūzų, lenkų, italų, esperanto), dailės, muzikos, fizinio aktyvumo ir kineziterapijos, politinių diskusijų, informacinių technologijų. Užsiėmimus veda Marijampolės kolegijos, kitų aukštųjų mokyklų lektoriai, politikai, istorikai, menininkai, svečiai iš užsienio.

2011 m. balandžio mėn. 4-9 d. Europos Parlamento narės Vilijos Blinkevičiūtės kvietimu TAU lankėsi Europos Parlamente, Strasbūre